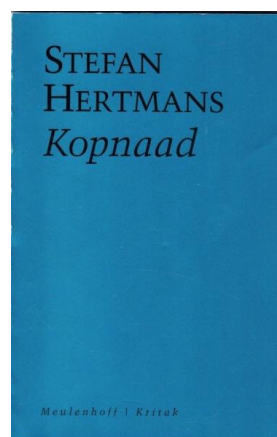

In 1994 his first theatre-text, *Kopnaad*, (Suture, 1990) was produced by the Kaaitheater in Brussels, Flanders' number one contemporary theatre, with Jan Ritsema (Amsterdam, Ritsema has worked with Ron Vawter, amongst others) as stage director. This production was nominated for the Theaterfestival 1995 and was staged in various cities in Flanders and Holland. Fischer Verlag Frankfurt published the German edition, which was turned into a Berlin radio play in 1997.

@1992 Stefan Hertmans, Meulenhoff
Nederland bv, Amsterdam

**Преведени фрагменти от Фонтанелата (*Корнаад*)
от Стефан Хертманс**

стр. 7 - 10

Ленц

От тази страна няма вече нищо.
Няма вече нищо и там.
Можеш ли да прочетеш това?
Кой може да го прочете?
Можеш ли да разбереш това?
Да не би ти да изпи мастилото?
Да не би да имаш виолетки в косите?
Кой може да понесе това?
Няма никой на брега.
Няма никой в морето.
Навсякъде открито пространство.
И мястото, където нещо бива казано,
се мести.
Някой видял графити в разтворени черупки.
Под въздействието на Марс
вълкът се различава от лъва.
Агнето полегна в извивките на мидата.
Чу горчиво-сладкия шепот на вятъра.
Тишина, която гъркори в гърлото
на хоризонта
между устните
в кипящото гърло.

Нека пресекулките в дишането ти да говорят сами.
Нека звънецът да кънти в дланта ти.
Нощта донася пиене и цикади.
До единадесет часа сутринта.
Не се вижда земя, която да заобиколиш с лодка.
Няма никой на брега.

Няма никой в морето.
В единайсет сутринта киселее в гърлото.
Но мислите са ясни,
въпреки че устните още спят
и светът отминава
незабележимо.
Сложи си ръцете между колената.
Огледай се наоколо.
Ще видиш кладенец.
Той стои в средата.
Виждам графити на немски
'Verrücktes Schwein
Fränzi, ich ha' di' gärn.'
Седиш на диван.
Седиш на ръба на кладенеца.
Как ти се иска да седиш на диван.
Високо над долината.
Знам, че хълмът не може да
се нарече низина.
Държа на думата си.
Срязвам си пръста
всеки първи четвъртък от месеца
в дванайсет и половина,
сред воя на сирените.

[...]

Промъквам се под полите на Валеска
в страната на утринната.
'Also, kommen Sie vom Morgenland?'
И заекът ухапа лисицата.
И реката потече обратно към извора.
Не са рибите тези, които пеят.

Мразя капките кръв от машината за дишане
и белите дробове, разрушавани в ужасен ритъм
в хладката вода.
Мразя мириса на пържен лук.
Дъхът на плесен от мокрото кадифе.
Четири призрака и само един глас!
Ставам.
Крача наоколо.
Облягам се на ръба на кладенеца.
Не съм болен.
Искам да гребна вода.
Имам ръце.
Имам очи.
Сутрин градът плува из долините,
не искам да съм там.
Гребвам вода с шепа.
Като платноходка със заснежени платна
се промъква светлината от долината

в стесняващия се процеп
на очите ми.
Плисвам се с вода.
Вратът ми е добър за
въже, лицето ми го бива за
белег!
Всичко е предвидено!

стр. 12 – 16

Фридъл

Шестица – за да можеш да чуваш!
Шестица – за да виждаш!
Когато бях малък
Се спасявах сам,
като бог.
Чух барабани в далечината.
От хамбарите се носеше кисел мирис на съхнещ
боб.
И тор.
Аз пиших във въздуха.
Виждах букви там където други
виждаха
само фин прашец.
Понякога изплезвах език.
Превъртах очите си.
Понакога се събуждах спокоен
и дишането ми бе нормално
като че ли я нямаше тази прозрачна преграда
между мене и далечината.
Аз трябва да дишам тежко.
Трябва да си намирам трудно мястото.
Трябва да си кача на високо краката.
Трябва да чувствам болка в бъбреците си.
Режеща болка.
Трябва да мога да понеса, поне за кратко, че
устата ми е суха, че
мускулите ми са отровени.
Че всичко е безмислено.
Че е изтощително.
Не мога да се плезя.
Не мога да завъртя очите си.
Понася се, без надежда.
Liebe macht Diebe
Париж Шанхай
Гьоте пие чай.

[...]

Ленц

На единайсти януари тръгнах из планините,
Обходих върховете под снега,
долините под сивите скали.
Зелени равнини, скали и
борови гори.
Студено е и влажно.
Водата се стича от скалите.
Скачам от другата страна на пътя.
Елховите клонки висят натежали на влажния въздух.
Тъмни облаци се задават
и приближават скоростно.
Спуска се мъгла – тежка и влажна
се намества в храстите.
Отдалечих се бързо.
Боляха ме бърбреците.
Продължих пътя си.
Сам си бях пречка по пътя.
Нищо друго не ми пречеше.
Но и не бях причина за нищо.
Само да се изкача.
А сега да слезна.
Не ме видяха.
Не се уморих,
Изобщо не се уморих.
От ляво надялно и пак обратно!
Не ми беше приятно, че
Не можех на ходя на главата си.
Че не можех да се върна в утробата на майка си.
Да прегризам пъпната връв.
Да преброя обувките под навеса.
Трионите и длетата.
Сламата, цвеклото
И пъпът на Валеска.
Както говорех, от устата ми
Се разхвърчаха прилепи.

Фридъл

Аз съм сляп и в устата си усещам кръв.
Така си говорехме.
Предавам ти съдържанието, същината,
Останалото няма значение.
Същината!
Но какво представлява тя без живота
на златната рибка в главата ми?
Настъпи здрач
И трябва да тръгваме.
Лека нощ, Енгелоген!
(шепнейки)
Да не си казал нищо повече, Белармин!
Ще ми дойде прекалено много на сърцето.
Не съм съвсем на себе си,

Чувствам го.

Извън сцената

Неприязънта е любов, която не хваща ръжда.

Ленц

Аз съм сляп и в устата си усещам кръв.
Имам нужда от много кислород, за да бъда сам.
Мога да стоя съвсем мирно.

стр. 26-29

Жена номер едно

За днес свършихме, мили ласкателю!

Жена номер две

Леденостуденият пейзаж е удивителен тази нощ.
Бреговете са покрити от пелена бяла мъгла.
Трябва да крещя, за да надвия звука.

Фридъл

Само да забравя пеенето й!
Само да не се върнат тези покъртителни тонове
в безкрайния ми сън.

Жена номер едно

Но за днес наистина свършихме,
мили мой ласкателю!

Ленц

Какво означава това?
Какво означава онова?
Какво означава това?
Какво означава онова?
Кой рисува това това това?
Кой рисува онова?
Какво означава това?
Какво означава онова?
Кой рисува в бяло?
Кой рисува на вода?
Какво означава това?
Какво означава онова?
Какво искат да кажат с това?
Кой пресича пътя?
Кое куче пресича пътя?

Защо лети прашецът?
Защо да не може да няма нищо?
Какво означава това?
Какво означава онова?
Какво означава празнота?
Какво означава дупка в главата!
Какво означава това?
Какво означава онова?
Чия душа е бяла?
Чия душа е подмокрена?
На кого бялото е и мокро?

[...]

Жена номер едно

Но за днес наистина свършихме,
мили мой ласкателю!
Мое мило дете на боговете!
Мое "след дъжд качулка"!
Най-сладкото ми кърмаче!
Светъл лъч в съня ми!

Ленц

Прекосявах планините.
Смрачи се и трябваше да тръгваме.
` Ще ти разкрия съдържанието,
същността на нещата. ` казах.
Но в мене говореше друг.
Жекетът, бастунът и сабята на Вашия слуга
са посребрени.
Цял живот градиш.

И преобръщаш земята
с писалка и със семе.
От капещите мастило мухоморки
Изпращам тираните в гроба.

стр. 34 – 36

Ленц към Фридъл

Вечерта се появи алпийски вятър,
подъл и студен.
Той загаси огъня и
замрази думите, които
произнасях срещу
стената на хижата.
(Поне дотам, докъдето бях стигнал,
когато Белармин акостира на
брегове на Атика).

Фридъл към Ленц

И тогава жената роди първородния си син.
Запали огън в очите му,
във фонтанелата на главата му,
в гънката между краката му
и му заговори:
`Виж първите знаци от
отвъдното.
Виж как се почесват
Алчните богове от
Отвъдното.
Виж пръстите по стените на тялото си.

Виж човешната кожа, която
не желае да се превърне на гъон.
Виж уязвимостта и виж плода.
Плодовитостта и ранимостта
на тези, които оцеляват
и така унищожават новото.
Виж глетчера, покриващ гроба.
Гроба на богове и цикади.
Гробът, който придобива устни
и пее в нощта.
И жената пееше ли пееше.
Пееше до прегракване.
Пееше пияна.
Люлееше детето.
Заклещваше го между
окървавените си бедра.
Втри горчица в раната и видя
как един мъж отминава,
лутайки се из планините.
Тунел от светлина.
Беше двадесети януари
и беше топло за това време на годината.
След което тя роди седем дрозда,
Един говорещ алигатор,
и един бръмбър, в чиято броня се
оглеждаше безкрайната
синевина.
Побеля от от отражението на
Цъфтящите череша.
Настъпи пролет,
Младите кози заподскачаха,
И мирисът на мляко
Изненада тревата.
Млади агънца си блъскаха главите,
Преситени от майчиното мляко.
Майка им – мадоната от Ингелмюнстер,
Мадоната на седемте злощастия,

на Звевегем и Дентъргем,
мадоната на черните.
И агнетата напълниха глетчерите
с млякото си.
Плесенясалият мирис на плодородие,
срещу който и алпийският вятър не
помагаше.
Тогава попитах:
`Как успях да стигна тези голи върхове,
на които ме видяхте?`
`Така става винаги`, каза Диотима,
`Когато се чувстваме добре.`
Видя ли сега?
Чуваш ли тишината,
крещяща на хоризонта?

стр. 45

Ленц

От тази страна няма вече нищо.
Няма нищо и оттатък.
Можеш ли да прочетеш това?
Кой може да го прочете?
Кой може да го понесе?
Няма никой на брега.
Няма никой в морето.
Открито пространство –
навсякъде!
И мястото, където нещо бива казано,
се мести.

Извън сцената

Ние сме в залеза на дните си.
Често се губехме,
много се надявахме
и нищо не правехме.
Често рискувахме, рядко размисляхме.
Подмятани напред – назад,
Също като пламтящия тамян,
напред – назад люлян.
Така пламтахме, че
въгленът се превърна на пепел.

стр. 52-58

Фридл

Не е възможно да се провери колко
се бе покачил живакът в 1802 година.
Пътеките се връзваха в последните останали буци кал.

Светулките се опърлиха една друга, горе над Севен.
Рона потече под земята към Дунава.
Аз пишех все по-дълги известия, но
Не стигах до никъде.
Бордо гледаше вторачено към отвъдната
страна на Атлантика,
но моето присъствие не беше желано.
Писах на Белармин:
Като че ли някаква непонятна и
внезапно явила се съдба
обрече на смърт любовта ни
и прогони живота от мене и всичко останало.
Живакът се качи до над хоризонта;
Сините планини се окичваха вечер с платна,
издувани от вятъра.
От мачтите падаше сняг и покриваше очите ми.
Бързах, защото внезапно
неказаното даде знак, че
съществува.

[...]

На хълма Капуцинер всичко цъфтеше.
Не можах да видя водата,
Нито бреговете, нито морето.
За подземни процепи не съм чувал нищо.
Плаващите бутилки са ми непознати.
Гробищата около черквите
ви ги подарявам с удоволствие,
в замяна на един следобяд под черницата
във виолетовите градини с ухание на
смоли.
За да забравим, че тялото на
Маргарита ухае на море.
Зеленото като сопол море.
Морето, което ти смалява топките.
Така ми говореше момчето от Залцбург,
подсмърчайки. То ми писа:
'Може би аз съм причината
може би е виновна горещината
и тези избухливи пътеки,
вдълбани в последните калени процепи,
и изпълзялите на сушата риби,
пеещият кулакант,
който се бе промъкнал от Европейския процеп,
и от процепа в златното сечение,
и от процепа в бялата фонтанела
на брат ми Елис.

[...]

Жена номер две

Виждам око там
в това зейнало пространство.
В тъмното разширение
едно гигантско око,
вторачено право в зенита.
То не мига,
не сълзи.
Гледа екзалтирано към
високия бряг на езерото,
където лежим, целувайки се.
Ангелите се въздържат да идват
на това място.
Бялото е съвсем оскъдно
и окото се открива трудно.
То изглежда неподвижно,
но дълбоко замислено
за това какво ли щеше да стане,
ако нашето езерце се превърнеше на
очна яма,
която да го приюти.
Където най-сетне щеше да намери
влага за сълзите
и тишина
тишината на калната земя,
върху която лежиме, скъпи.
Ни съм съвсем сигурна,
но мисля, че се страхувам
от този мъртав поглед в дълбочината.
От този недоброжелателен поглед,
в който потъваме,
прихванати от лъч,
толкова тесен колкото
процепа, който го образува.
Като че ли някой неимоверно голям
лежи там в процепа между
Ставангер и Триест
и ни следи от тясната пролука.

стр. 65 - 68

Ленц

Окей, окей!
Аз ще поседна.
Ще поседна на ръба на кладенеца.
Кофата не е по мое желание.
Ръцете ми не са по мое желание.
Аз знам къде е страната на утрото.
Аз не обичам сурови яйца.
Навлажнявам си бузите.

Виждам светлината само отгоре.
Леденостуденият пейзаж е удивителен
тази нощ, бриговете са покрити с
Бяла пелена мъгла.
Дяволът си има алпийско колело.
Майка ми си има градина.
Дяволът яде охлюви с масло и чесън.
Майка ми нямаше нищо на себе си.
Дяволът лежи в кладенеца.
Майка ми пие отново коняк.
Доматите гният на коловете.
Топлият южен вятър издува
полите на Валеска.
Аз подскачам и не подскачам.
Виждам графити и не ги виждам.
Крача към стената, стоя неподвижно.
Честен съм, когато лъжа.

[...]

Не съм ли закрилник на братята си?
Не съм ли идола на баща си?
Не съм ли любимеца на майка си?
Не се ли измъчих достатъчно?

Благодаря ви.
Благодаря ви.
Благодаря на всички, от които се отвращавам,
защото свободата ми зависи от тях.

[...]

Искам да ви разкажа
как се разхождах.
Обхождах планините и си
подсвирках през зъби.
И не щеш ли ме приближава Гьоте.
Той влачи леко десния си крак
и страните му са лилави от виното.
`От страната на утрото ли идвате, господине?`,
го питам.

[...]

Беше двадесети януари.
Познавах пътеката превъзходно
въпреки това се загубих.
От върховете навяваше сняг
и ми влизаше в очите.
Скалите приличаха на веещи се платна
на четиримачтови платноходки, понесени от
невидим за мене вятър. Маргарита

знаеше тайната му.
Аз не знаех нищо.
Чух глас.
Дни наред надавах ухо,
защото никой не ме питаше нищо.

Чувате ли този глас,
крещящ на хоризонта?
Наричат го тишина.
Аз съм на двадесет и пет години.
Живея в Гросенкнетен,
Побратимен с две фламандски села .
Стоя отстрани на пътя.
Никога не съм се губил така.
На двадесет и пет години съм,
живея в Гросенкнетен
и имитирам Гьоте
Крр крр крр крр крр.

Двете жени (заедно)

Ах! И тези прелестни игри
на любовта!
Езикът на ласките, загрижеността,
нежната докачливост, строгостта,
и накрая
снизходителността!

Жена номер две

И арогантността, че знаем всичко,
която ни прави прозрачни един за друг,
и безкрайното доверие, с което
си поднасяме уважението!

Жена номер едно

И знаеш ли, човек е като слънцето.
Вижда всичко и когато обича –
Облива всичко с топлите си лъчи.
Но не обича ли -
е като тъмна къща
с димяща газена лампа.

Жена номер две

Трябваше да си мълча,
да забравя всичко и да мълча.
Но примамливите пламъци ме
предизвикват.
Потъвам в тях изцяло,

Изпепеляват ме като муха.

[...]

` Пролетта беше за нас
брат на есента,
изпълнена с нежен вятър
и отминалите радости на любовта.
Увяхналите листа носеха със себе си
цвета на залеза,
и само елите и лавровите дръвчета
стояха неизменно зелени.
В ясното небе се събираха
прелетни птици.
Други отлитаха на ята до
лозията и градините
и безгрижно отнасяха
това, което хората бяха изоставили.
И небесната светлина
струеше чиста от откритото небе.
Благословеното слънце се смееше измежду
клоните,
милотото благосклонно слънце,
което никога не назовавам
без чувство на радост и на благодарност,
и което често, в миговете на дълбоки
страдания,
ме излекуваше с един поглед само
и пречистваше душата ми.`

Фридъл

Палакш!
Палакш!
Палакш!

Жена номер две

Палакш. Палакш. Палакш.
Палакш. Палакш. Палакш.
Палакш. Палакш. Палакш.
Палакш. Палакш. Палакш.

Ленц

За всеобщото усървшенствуване на човека
се препоръчва горещо
течението да си стои във всички процепи,
синьо-синьо.
Плочките да не ги ближем.
Да си останем същите – в отминаващите неща.
Да нямаме кураж!

Mitzukommen.
Цигарите да ги считаме за монопол
на тези, които са готови да да изгорят
в пламъка.
Обичам маската си,
Само да не я загубя!
Нямам нищога спазми около Коледа.
Нерядко се казвам Александър.
Всичко за мене,
нищо за другите!
В гората има ливади.
Waldwiessen.
Където лисицата хваща кокошките,
студът просмуква пръстите на ръцете и краката.
Ни искам да ме гледат като болен.
Имам интересно виждане.
Не знам защо мисля,
нито какво мисля.
Но мисля,
че именно затова си го мисля.
Твърдо съм решен
при следващата среща
с оня почти парализиран кон
по улиците на Торино
да не се впускам
да го целувам.
Да внимавам да не плача
до следващия път
когато се върна като
мечка от Централна Европа.
Не искам да съм конник.
Не искам да виждам коне в Торино.
Горещината е в главата.
Горещината е в косата.
Горещината ни дебнее.
Пациентът може да се разхожда.
Пациентът може да играе тенис на маса.
Пациентът може да се разтоварва,
Да се забавлява с петнайсет листенца
от черницата.
Крачим рамо до рамо през нощта.
Schon ist mein Blick am Hügel.
Никога не гоня очите си.
Далечината ни дебне.
Де да бях аз в това тяло –
Щях да го галя докато умре!

© Цвета Велинова